

Terms and Conditions

The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:

Director: Mag. Renate Plöchl

Deputy director: Mag. Julian Sagmeister

Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek

Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:

Email: [landesbibliothek\(at\)ooe.gv.at](mailto:landesbibliothek(at)ooe.gv.at)

Telephone: +43(732) 7720-53100

výše daru uvedena pouze u manželů Fischerových z Nové Paky.

Počet členů Ch. je v r. 1869 42, klesá v letech 1870 a 1871 na 31, v dalších letech se udržuje na 50, až do r. 1902. Pak klesá nápadně. Členů je v letech 1903 31, 1907 30, 1908 29, 1912 22, 1913 20, 1915 17, v r. 1931 14.

Obec za války a po válce (od 1914).

V r. 1913 nemůže Jos. Müller pro nemoc zastávat úřad starosty. Zastupuje ho JUDr. Rud. Brunner, a v téže roce je zvolen starostou, v r. 1914 jeho náměstkem Vilém Steiner. R. 1915 odchází starosta JUDr. Brunner na vojnu, úřaduje za něho býv. starosta Josef Müller, za padlého V. Steinera zvolen Art. Feuerstein, jenž je pokl., později předává pokladnu Gust. Doktorovi. Po smrti Jos. Müllera v r. 1916 obec osířela a od té doby zůstává obcí na papíře, spravující pouze nadace. Válkou (úmrtím a přestěhováním po válce i vystoupením z církve) ztratila obec většinu svých členů. Rabín nastoupil nové místo v N. Bydžově, obec zůstává bez rb., chrám je opuštěn, okna jeho rozpustilou mládeží zčásti vytlučena, starý hřbitov volá po opravě. Náboženství učí dojíždějící sem jičínský rb., jenž povolává se i při pohřebních obřadech. Členové správy náboženské obce podle provedených voleb v roce 1924: JUDr. Rudolf Brunner, adv., starosta. Artur Feuerstein, tov., náměstek. Alfred Müller, velkoobch. na odpočinku, komerční rada. Hugo Lavecký, velkoobchodník, pokl. Rudolf Munk, továrník, přednosta Pohřebního bratrstva. Podle voleb 1932: JUDr. Rud. Brunner, adv., starosta. Eduard Baumann, obch., náměstek. Hugo Lavecký, velkoobch., pokladník. Rud. Munk, tov., předseda Chevry a správe synagogy. Vilém Herlinger, obch., člen výboru. Vilém Vantoch, obch., a Bedř. Lamm, centr. tov. řed., jako náhradníci.

*

Starostové (primátorové) isr. o. n. v letech:

1731 Abraham Goldschmidt, Abraham Moyses; 1755 Samuel Isaak přejímá od obce hořické urovnané spisy židovské. Mají se opět vrátiti. 1760, 1762, 1766, 1768 uvádí se Šalomoun Mautner, 1777 Eliáš Baruch, 1792 Beer Baruch, 1793 opět Eliáš Baruch, 1796 Siegfried Baruch, pachtýř daní, 1802 týž, 1827 G. Hirsch¹⁴⁾, 1845, 1856 až 1859 Hartmann David Hirsch, tov., 1859—1863 Bedřich Hirsch, tov., 1864, 1865 Isak Feuerstein, tov., 1870 Bedřich Hirsch, tov., (1871 M. Goldschmidt)? 1872—1876 (1877?) Bedřich Hirsch, tov., 1876 (1877?) až 1880 J. C. Müller, velkoobch., 1881—1883 Bedřich Hirsch, tov., 1884 J. Hirsch, 1887—1889 Emanuel Feuerstein, tov., (1889—1890) opět Bedřich Hirsch, jenž resignuje (zemř. 15. května 1890), 1890—1913 Josef Müller, tov., od 1913 JUDr. Rudolf Brunner, advokát. Náměstkové: 1893—1898 Bohumil J. Doktor, velkoobch., 1899 M. A. Goldschmidt, obch., 1902 Boh. J. Doktor, velkoobch., 1906 Josef Adel, hostinský, 1909 Arnošt Liebling, tovární ředitel, 1912—1913 JUDr. R. Brunner, adv., 1913—1915 Vilém Steiner, tov., od 1915 Artur Feuerstein, tov., od r. 1932 Ed. Baumann, obch. Pokladníci obce: 1871 Alex Grünberg, 1893 Boh. J. Doktor, 1896—1902 Arnošt Feldmann, 1902 Samuel Lawetzky (Lavecký), 1909 Hugo Lawetzky, 1910 Samuel Lawetzky, 1912 Art. Feuerstein, 1915 Gustav Doktor, nyní Hugo Lavecký.

Matrika oddací vedena je od r. 1788, rodná od

r. 1785, úmrtní od 1788, kde na 1. str. jsou výtahy ze žid. knihy dle Vita Lewy-ho (Löwy-ho, Levi-ho), jenž přidával k podpisu jednou chirurg, jindy fel(d)-šér, lékař a j. Od r. 1842—1860 vede matriku u hořického magistrátu Leop. Josef Doktor, 1860—1888 rb. dr. Ehrentheil, 1888 až 11. prosince 1890, kt. Leopold Auspitz, 11. prosince 1890 až 2. května 1894 rb. dr. Goldberg, 2. května 1894 až 1. září 1898 uč. a rb. Schwager, 1. září 1898 až 1928 rb. Mellion, od r. 1928 jičínský rb. Rb. dr. Goldberg přejímá od kantora Auspitz 10 svazků matrik a zjišťuje, že v matrice (2. svazku) je vytržený list. Patří tam jména Herrmann Eger, Nathan Popper, Simon Sussmann (čtvrté jméno nezjištěno) v době od 20. dubna do 24. července 1866.

1. září 1898 přejímá Adolf Mellion od Isidora Schwagra 11 knih matrik s doklady. Nynější matrikář převzal jen část knih, ostatní knihy jsou buď skryty v soukr. bytě nebo ztraceny.

V rodné matrice u jména „Demeter Frank“ jest připsáno v řeči německé: Jeho Apoštol. Veličenstvo ráčilo diplomem z 11. srpna 1880 zde jmenovaného Demetra Franka (narozeného 12. července 1829 v Hořicích), t. č. generálního ředitele Rumunské banky v Bukurešti a jeho manželské potomky nejmilostivěji povýšiti do stavu rytířského.

U jména „Siegfried Adler“: Jeho c. k. Apoštol. Veličenstvo ráčilo diplomem z 11. června 1882 zde jmenovaného Siegfrieda Adlera (nar. v H.) i s jeho manželskými potomky nejmilostivěji povýšiti do stavu rytířského. (Došlo od hejtmanství v Hradci Král. v srpnu 1884.)

Statistika¹⁵⁾.

1765 bylo v H. 40 rodin žid. 1789 406 Židů, 1816 55 rodin, 1818 20 židovských domů a 258 Židů v Hořicích, 1829 366 Židů.

Průmysl.

Průmysl mají v rukou většinou židé, dříve pouze Židé. Nejstarší zpráva je z r. 1720. Zní: Sesypala se koželuzna u Panského mlýna pronajatá Abrahamu Putzkerovi. V r. 1743 se povoluje Samsonu Šimonovi, aby v křesť. domě směl najmouti místo k fabricírování pentlí. Totéž ještě jednou uvádí se v r. 1774. R. 1776 panská výroba a prodej pálenky pronajata kontraktem Židu Jak. Marku Pokornému za 1125 rýnských ročně. Po jeho smrti nastoupil v nájmu syn Abraham. Smlouvy trvaly 6 let, v r. 1797 je nájem v rodině Pokorných dědičný. R. 1796 činí nájem 1200 rýnských. Nájemce je povinen udržovati v pořádku budovy a zařízení na svůj náklad a patřičné dříví bráti z panství hořického za hotové! Po smrti Abrahamově vede výrobu a prodej vdova po něm¹⁶⁾. Kontrakt o dědičném nájmu byl cís. nařiz. zrušen.

R. 1785 vydán cirkulář, aby pentle, které zde Židy fabricírovány jsou, byly štemplevány.

R. 1800 přichází Wolf Goldschmied (Goldschmidt), žid. výrobce pentlí.

R. 1801 uveden je ve spisech Abraham Kohn, výrobce pentlí v H.

V domě čp. 365 v H. „U panského mlýna“ byla v letech třicátých minulého století tiskárna na kartouny Žida Goerbera. Natištěné zboží se vozilo do města. V místech, kde nyní stojí stavení čp. 463, stálo vysoké (asi 15 až 16 m) lešení z trámů, pokryté střechou šindelovou a se všech stran otevřené a vzduchu přístupné, asi toho způsobu, jako nynější zařízení pro cvičení hasičů, a tam se pestré barevné zboží sušilo. Pohled na pestře a bohatě ověšené lešení sytě zbarvenými kartouny byl zajímavý a lákavý. — Vedle stála veliká dřevěná bouda, v níž byl umístěn veliký mechanický mandl, do něhož býval zapřáhán kůň se zavázanýma očima a chodě dokolečka byl celému strojnmu zařízení hybnou silou. Bylo to asi podobné zařízení jako při pozdějších žentourech při polním hospodářství. Mnoho lidí se na to chodilo dívat. Na